

Šesti dan tudi tega mesca okoli polnoči je v Póljanah poleg Šentvida nad Ljubljano strašen oginjal 15 hiš s poslopjem vred pokončal, en fant pri desetih letih, ki je nad hlevam ležal, je zgorel. Samo 6 kmetov je zavarvanih; zavarvanci bojo dobili vso škodo poverjeno, koliko so je bili dali zapisati. Ne vé se kam obrniti za pomoč družih 9 pogorelcov, jokajo in obžalujejo, de niso svojiga pohištva zavarvali — pa prepozno je!! Taki nečimerniki pa niso usmiljena vredni, ki dobrote, ki jim jo asekurancija za malo krajcarjev ponuja, sami nočejo deležni biti. Naj nam nobeden ne pravi, de je dosti tacihi kmetov, ki niso v stani, asekurancije plačevati: to so prazni izgovori, zoper ktere kerčmarji in štacunarji na glas pričujejo. Neumna beseda „davk“ takim zanikernim ljudem po glavi blodi; — pa za božjo voljo! ali je to davk, kar sami sebi dobriga storite v potrebi? Komur ni svetovati, temu ni pomagati. Kdor hoče brez davkov živeti, naj pobere svoje kopita in naj se podá v ameriške pušave, kjer mu ne bo treba davkov plačevati, kjer mu pa tudi nobena mila roka njegoviga posestva varvala ne bo. — Poslednjič moramo še povedati, de je v Póljanah stala sred ognja ena hiša s ceglami krita; plamen je švigal krog nje takó, de so jele oboknice goréti, strehe pa se ni prijel in hiša je obvarvana ostala. Lejte dobroto s ceglami kritih hiš!

Kratek pregled novih slovenskih knjig.

1.

„Sveti Evangelji z molitvami in branjem za vse nedelje, praznike in imenitniši godove celiga leta, katerim so pridjani tudi evangelji z molitvami za vse delavnike svetiga postniga časa, cel katekizem s prašanji, cerkvene litanijske, navadne stare cerkvene pesme z mnogimi novimi, ki se sploh po Slovenskim pojó i. t. d.“ — Dobijo se v Celji, Ljubljani, Celovcu, Gradcu i. t. d. Veljajo v navadnim zvezku 1 goldinar.

Po pravici se zamore reči, de imenovane bukve, ki so lani v zalogi gosp. Gajgerja v Celji na svetlo prišle, v versti nar lepših slovenskih knjig stojijo. Zlate bukve so za cerkev in za dom, za stariga in mladiga, pisane v takó lahko umljivim jeziku, de jih vsak Slovec, naj si bodi Štajar ali Krajec, Korosec ali Hrovaški mejač, gladko bere in razumi. Od več strani vprašani, kdo je pisatelj teh lepih bukev? nam sedajni prečastiti Braslovški tehant, gosp. Stojan, ki sicer le radi natihamo lepe dela izpeljujejo, ne bodo za zlo vzeli, če vprašavcam očitno povémo, de so jih Oni pisali. Čast komur čast gré! Kar zunajno lepoto teh v gosp. Blaznikovi tiskarnici lično natisnjenih bukev še povikša, je krasna, v jeklo rezana podobšina, ktero je našel in práv po mojstersko zrisal tehantov cerkovnik, Ignaci Župan. Ne rečemo preveč, če jo na ravnost povémo, de lepši sostavljeniga podobika v molitevskih bukvah še nismo vidili. Nebesa in svet na enkrat stopijo pred naše oči, ko ta podobik zagledamo! Kakor slišimo, je Župan le samoúk, ki se nikdar v šoli ni risanja učil in le dela, kar mu njegov duh da. Škoda, de take bistre glave v mladosti priložnosti nimajo, popolnoma risarske umetnosti izučiti se: koliko lepih izdelkov bi imeli od njih pričakovati!

Poslavljenje.

Presvitli Cesar so učilištvu slovanskiga jezikoslovstva na kraljevi Zagrebski akademii slavnemu gospodu Vekoslavu (Alojzju) Babukiću, tajniku društva narodne bravnice Zagrebske, podeliti blagovoljili.

Pokop gospoda Hradeckita, Ljubljanskiga mestniga poglavarja.

8. dan tega mesca ob šestih popoldán so pokopali gospoda Hradeckita, kteriga smert smo v poslednjim listu oznanili, z nar večji častjo, in iz vsih vsih stanov se je toliko spremljavcov zbralo, de v Ljubljani še nikdar ni bilo taciga pogreba. Tudi Njih ekselencija, naš visokočastitljivi deželni poglavar, gospod baron Weingarten so rajnkimu čast skazali in ga na pokopališe spremili. Mestnjani sami so merliča nesli in mu svetili. Vsi gosp. korarji so ga častno spremili, ifulirani stolni tehant gosp. Urban Jerin, s škofjo kapo na glavi, so ga pa pokopali. Zavoljo silno silno veliko spremljavcov ga niso mogli na ravnost od doma na pokopališe nésti, ampak so ga nesli po celim velikim tergu, čez čevljarski most, čez novi terg, gosposke in igrališne ulice, memo frančiškanarske cerkve, po slonovih ulicah na Dunajsko cesto. Akoravno je želel rajniki, ki nikdar ni ljubil vnanjiga bliša, natihamo pokopan biti, se ta njegova volja ni mógla spolniti, zakaj vsi stanovi so si prizadevali, mnogozaslužnemu in visoko spoštovanemu možu, ki se je skozi 26 let za prid Ljubljanskiga mesta goreče trudil, zadnjo čast skazati. Očitniši se ni móglo pokazati, kakor se je pri pogrebsini pokazalo, kaj je Ljubljančanam rajniki bil — kaj so ž njim zgubili. Naj v miru počiva! — Berž ko bo moč, bomo popolni popis njegoviga blaziga življenja bravcam Novic podali.

Stare krajske pripovedi.

(Štempihar) kakor so mi taki pravili, ki so ga sami poznali, je bil iz Šentjurske fare iz Olševka na Gorenskem doma. On je bil silno močan, krajski Herkulj. Velike teže je vzdvigal, težko obložene velike vozé je na cesti obračal in perzdvigal; več jih je bil v stani na enkrat vžugati ali otepsti. Veliko se od njegove moči tudi čudniga perpoveduje ali perstavlja.

(Tvorka) je bila perkazen, ki je tam ljudi strašila, kjer so kvaterne torke in četertke predli, ali kjer je predica na kolesu vervco pustila, ko je nehala presti. To strašenje je v tem obstalo, de se je perkazala pasja noga in de je jela kolovrat goniti.

Še več tacihi povest in smešnih vraz je, ki si jih Krajci še dan današnji za kratek čas eden drugimu perpovedujejo.

Poženčan.

Besedna vganjka.

Al práv al napak besedo bereš,
Vselej poveš kaj si, kader orješ.

Današnjemu listu je perdjana 15. doklada.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnju	
	11. Maliga serpana.		6. Maliga serpana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	1	57	2	6
1 » » » banaške...	2	5	2	8
1 » Turšice.....	1	9	1	11
1 » Soršice.....	—	—	1	35
1 » Reži.....	1	30	1	39
1 » Ječmena.....	1	6	1	15
1 » Prosa.....	1	8	1	16
1 » Ajde.....	1	7	1	10
1 » Ovsa.....	—	56	—	54

h 28. listu krajskih kmetijskih in rokodelskih Novic. 1846.

Kdor želi, kako oznanilo v *Doklado* natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako verstico z navadnimi srednjimi čerkami 3 kr., če oznanilo le enkrat natisniti da; dvakrat 4 kr. in trikrat pa 5 kr.

(42.) Pri meni so na prodaj. (1)

Pridige

na vse nedelje celiga kersansko-katolíski-ga cerkveniga léta.

Zložil in na svitlo dal Anton Šerf. 2 Zvezka. V Gradci 1835. Natisnjene in založene pri J. A. Kienreihi.

Gospod Šerfove pridige so takó lepe, polne pobožniga duhá in poveljavne, de jih vsakimu, posébnó pa častitljivi duhovšini priporočim. Če se pa pomisli, de se dvoje bukve, vsake po 500 strani debele za 1 gold. in 40 krajc. kupiti zamorejo, bi zavaljo nizke cene preveč bilo, jih še dalje priporočevati.

J. Giontini,
bukvar.

(40.) (2)

Ponudba službe na Černučah blizo Ljubljane.

O sv. Mihélu se potrebuje per Černuški farni cerkvi en méžnar. Nej bo zakonski mož, ali ne, bi vonder bilo vošiti, de bi tisti, ki želi to službo prevzeti, vsaj znal krajsko dobro brati in pisati, in tudi nekoliko orgljati. Kdorkoli želi to službo, nej se oglasi vsaj do sv. Matevža, to je, do 21. Kimovca per gospod fajmoštru na Černučah.

(41.) (2)

V buknotiskarnici Jožefa Blaznika so na prodaj naslednje búkvice, ktere so ravno zdej v starim pravopisu na svitlo prišle:

MOLITVE

per očitni službi Božji.

V Ljubljani 1846.

V téh bukvicah so navadne pesmi per sveti maši in pred pridigo, litanije vsih svetnikov in Matere Božje, molitve, ki se o posébnih potrebah per popoldanji službi Božji, ali pa tudi po sveti maši ali per precésijah, ki so iz tega naména od viši duhovne gospóske dovóljene, mólijo, ter še nekóliko drugih molitev.

Per spisu téh bukvic se je sosebno na to glédalo, de so molitve po litani-jah, in druge zgórej imenováne molitve

ravno tiste, in ravno takó zversténe, kakoršne so v novim ritválu Ljubljanske Škofije v latinskim jeziku natisnjene. To-rej té búkvice, ki se zamórejo tudi pridnim šolarjem v dar podeliti, vsim č. duhovnim pastirjem práv zlo perporočimo.

Veljajo nezvezane 9 krajc., vezane v ličnim zavitku 15 krajc., pozlačene in z zlatim obrezkam pa 24 krajc. srebra.

(39.)

(2)

Pri Janezu Giontinitu, bukvarji v Ljubljani Nro. 237 na vélikim tergu, so naslednje bukve na prodaj:

Kratke pridige na vse nedelje in svetke celiga leta. Vkup spravljene in vún dane od Antona Kremplna, fajmoštra per sv. Trojici male Nédle zdol Radgone. Pervo in drugo leto, v treh razdelkih. V Gradci 1846. Veljajo 1 gold. 20 krajcarjev

Volkmera Leop., Fabule in Pesmi. S kratkim Volkmerovim življenjem, na svetlo dal A. F. Murko. V Gradci, vezane veljajo 15 krajc.

Navuk v peldah. Lepe zgodbe in koristne povesti za otroke od P. Ilga Jajsa. S kípam. V Gradci, vezane veljajo 16 krajc.

Dogodivšine Štajarske zemlje. S posebnim pogledam na Slovence. Spisal Ant. Krempl. V Gradci 1845. Vezane veljajo 1 gold.

Povabim tedaj častitljivo duhovšino in vse pobožne Slovence jih priti h meni kupit.

(31.)

(3)

Pri Jožefu Sassenbergu je ravno zdaj v starim pravopisu natisnjeno na svitlo prišlo in pri Janezu Giontinitu, bukvarji, v založbi na prodaj:

Življenje svete device Terezije.

Poslovenjeno v spodbudovanje slednjimu, zlasti tistim ženskiga spola, ki so njeniga iména. Z eno podobšino. V Ljubljani 1846. Veljajo 12 krajc.

Življenje svete device Terezije je tukej takó lepo pisano in v popisovanje so take lepe podučénja in navodi k pobožnjimu življenju vpleteni, de bi malo tacih bukvic biti vtegnilo, ktere bi takó zaslužile med Slovenci razširiti se, kakor té. Še veči ceno pa jim da perstavek nekterih lepih in koristnih molitev in nemoremo se zderžati, te bukvice zlasti častitljivi duhovšini priporočiti, ker so za podarjenje pridnih šolarc na kmétih gotovo pri-pravne.

(33.)

(2)

Pri Janezu Giontinitu, bukvarji v Ljubljani na velkim tergu Nr. 137, je na prodaj:

Nar boljši

c. k. poobl.

svetlivo mazilo za čevlje (Glanzwichs)

iz Prage v lesenih škatljicah po 1 in 2 kr.; dvanajst škatljic skup velja pa 8 do 16 kr.

(36.)

Priporočilo.

(3)

Vsim mestnikom in deželanam dam na znanje, de sim po smrti Matijeta Rupnika šivarskiga mojstra v Ljubljani z dovoljenjem mestne gosposke njegovo šivarstvo prevzel, in oženjen z vdovo rajnciga, v Ljubljani mojster postal.

Veliko let sim po raznih velikih mestih in skozi 8 let pri nar imenitnijih mojstrih na Dunaji delal, po smrti rajnciga Rupnika pa sim skoz 10 mescev bil delovoditelj pri vdovi. Nadjam se, de so bili vsi častiti gopodje z mojim delam práv zadovoljni, pa tudi za naprej obljubim, de bom vsakimu z lepim in terdnim delam in z majhno ceno vstregel, in svojimu rokodelstvu dobro ime ohranil, kakoršniga je Rupnik veliko let vžival, posebno pri duhovnih gospodih, ki so rajnkimu veliko delati dali.

V Ljubljani 15. Rožnika 1846.

Martin Batka,

Šivarski mojster na velkim tergi Nr. 312.

(34.)

(3)

Pri J. Giontinitu, bukvarji v Ljubljani, je na prodaj:

Nova práv lično izobrazena podoba Njih Ekscelencije, milostljiviga kneza, gospoda gospoda

ANTONA ALOJZJA,

Ljubljanskiga škofa, cesar. kralj. praviga skrivniga svetovavca i. t. d. i. t. d.

En natisek na belim papirji velja 30 krajc.
" " " kineškim " " 40 "

(38.)

(3)

Oznanilo novih bukev.

Pri erbih rajnciga J. Klemenza, bukvozeza v Ljubljani na starim tergi Nr. 155, so ravno zdej v starim pravopisu na svitlo prišle:

Nebeške Rože.

Spisal Friderik Baraga, misijonar v Ameriki. Skorej bi rekel, de ga ni bravca na Sloven-

skim, kterimu bi ne bili naš ravno takó za božjo čast, kakor za zveličanje ljudi vneti domorodec, častitljivi gospod F. Baraga znani. Če ne po drugim, takó saj po molitevskih bukvah: „Dušna paša“ imenovanih, ki so jih še na Krajskim spisali, in s preserčno ljubeznijo slovenskim bravam v roke podali. Ravno take preserčne ljubezni so nam tudi pričujoče bukve porok, ki so jih na otoku Gorenjiga Jezera v Ameriki v spomin svojim dragim rojakam spisali, in v Ljubljano v natis poslali. Pravi se jim „Nebeške Rože“, v kterih so razložene in perporočene lepe keršanske čednosti, ktere nam je Jezus iz nebeškiga paradiza prinesel. Kakor lepo dišeče rože s prijetnim duham kraj napolnijo, v kterim se znajdejo, ravno takó tudi svete keršanske čednosti dober duh lepiga zgleda okoli sebe razširjajo, kteri marsiktero dušo k posnemanju privabi.

Zapopadek teh lepih bukev je: 1) Strah božji, 2) Ljubezin do Bogá, 3) Posnemanje Jezusa, 4) Ljubezin do bližnjiga, 5) Ljubezin do spoštovanja staršev, 6) Perserčna ponižnost, 7) Stanovitna poterpežljivost, 8) Keršanska pokoršina, 9) Sveta čistost sercá, 10) Izvoljenje dobriga spovednika, 11) Pogostna in dobra spoved, 12) Pogostno in kolikor je mogoče vredno s. obhajilo, 13) Sveta maša in obiskovanje s. rešnjiga telesa, 14) Spoštovanje duhovnov, 15) Varuj se hudiga, 16) Stori dobro. I. Molitev za spreobrnjenje nevernikov, II. Vodilo ali reglica keršanskiga življenja in III. Perprava k smerti.

Beseda teh bukev je čista, umevna in gladka. Lično natisnjene so v gosp. J. Blaznikovih tiskarnici na 29 pol papirja v starim pravopisu in veljajo:

v usnjatih herbtu vezane	—	gold. 50 krajc.
vse usnjate z nožnicami vred	1	" — "
usnjate in lepó pozlačene	1	" 10 "
z zlatim obrezkam in lepó pozlačene	2	" srebra.

(32.)

Darila za pridne šolarje.

(3)

Kér se bliža konec šolskiga leta, povabim častitljivo duhovščino, kakor tudi gosp. vodje šol in učitelje od mene pripravnih daril za pridno katoliško mladost kupiti. Imam na izbéro lepih molitnih in povestnih bukvic veliko po ceni. Dvanajst v enim vezilu jih velja od 2 — 10 gold.

Vsakimu vezilu pridám 100 podobšin od svetnikov v ceni od 10 — 30 krajc. za priklado.

Janez Giontini,
bukvar v Ljubljani.

(37.)

(3)

Pri J. Gajgerji, bukvarji v Celji, je na prodaj:

Vertnar Sveti.

Molitne bukve, drugi pomnožen natis z lepimi podobami križeviga pota. V Celji 1846. Terdo vezane z nožnicami veljajo 24 krajc. srebra.

Imenovane bukve so tudi pri Fr. Tomazu, bukvozezu v Ljubljani na prodaj, kjer se tudi veliko družih lepih bukev iz Gajgerjeve zaloge iz Celja, kakor tudi iz Leonove iz Celovca, po razni ceni dobi.

Pri ravno tistim se tudi dobi práv lični nadpis za zakristije Lavanške skofije:

Pro antistite nostro Antonio Martino.